

تأثیر معماری مدرنیته بر معماری از دوره ناصری تا قاجار

نویسنده:

رعنا ستاری

ایمیل:

Rana_sattari@yahoo.com

استاد راهنما :

دکتر جواد شریف نژاد

چکیده

تهران از هنگامی که به پایتختی ایران انتخاب شد و دستگاه های دولتی در آن جمع گردید، وسیع و آباد شد و جمعیت آن سال به سال افزون گشت و محله ها و خیابان ها و خانه های بسیاری در آن ساخته شد و در دوره "فتحعلی شاه" و "محمد شاه" آبادانی شهر ادامه پیدا کرد اما تغییر اساسی ظاهر شهر در دوره ناصری انجام گرفت. در این دوره به علت جمعیت زیاد، ناچار رجال و اعیان و سفارتخانه ها در خارج از حصار قدیم، دست به ایجاد باغ ها و ساختمان های زیادی زدند و حدود شهر به کلی تغییر کرد و قسمت هایی از دشت و صحرا جزء شهر در آمد.

اما اگر آثار معماری را از زاویه فضایی ارزیابی کنیم و خلاقیت فضایی در معماری توجه کنیم معماری دوره قاجار ارزش پیدا میکند و در جایگاه تکامل یافته تری نسبت به دوره های قبل از خود قرار می گیرد چرا که در این دوره تنوع فضاها بیشتر می شود و فضاها نوینی خلق می شود.

شیوه جدیدی در دوره قاجار در معماری نهادینه شد که معماران ایرانی را بر آن داشت تا عوامل مشخص معماری ایران را با روش و توجه خاصی با عوامل معماری خاور دور در آمیزد و سنت و تجدد را رو در روی هم قرار دهد که از نظر هنری دل پسند باشد. از نقوش سرستون ها یا نقوش بالای سر در ورودی ها گرفته تا عناصری همچون سنتوری، فرم پنجره و حتی اقتباس حجمی از فرم ساختمان تنها گوشه ای از معماری عصر قاجاریه را نشان می دهد.

مطالعات انجام شده نشان میدهد که تاثیر معماری اروپا بر معماری ایران در دوران قاجار ابتدا در ساختمان های سلطنتی و سپس بناهای عمومی و آخر در معماری مسکونی خودش را نشان داد.

واژه های کلیدی : معماری، سنت، مدرنیته، ناصری، قاجار